

Структура вебінару

- 1) Розповідь: як працює Вікіпедія, суть акції #1Lib1Ref, основні правила Вікіпедії.
- 2) Демонстрація: як додати джерело до статті, взявши участь у акції.
- 3) Додаткові можливості та контакти
+Ваші питання — кілька блоків у процесі.

Не будемо говорити про те, як **створити** статтю чи додати фото (але є багато матеріалів + інші події)

У розділі **українською** —

ВІКІПЕДІЯ
Вільна енциклопедія

- понад **мільйон** статей,
- кількість дописувачів:
 - майже 3400 зробили якусь активність за останній місяць,
 - кілька сотень — регулярно активні.

Хто створює Вікіпедію

- Вікіпедію пишуть волонтери
(немає оплачуваних редакторів; це хобі, захоплення)
- Вікіпедію редагують аматори
(професори теж, але вони в меншості)
- Вікіпедію редагувати можуть **всі**

Вікімедійна спільнота: учасники й учасниці конференції Вікіманія 2012

(Фото: Adam Novak, CC BY-SA 3.0)

Хто створює Вікіпедію

- Вікіпедія наповнюється без централізованого плану
(волонтери пишуть про те, що їм цікаво і важливо)
- У Вікіпедії немає офісу
(керує Вікіпедією також спільнота волонтерів-редакторів)

Структура Вікіпедії

- Понад 300 автономних мовних розділів — спільні правила, але різний вміст.
- Поділ саме за мовами, не за країнами

#1Lib1Ref:

що це таке і навіщо долучатися

Сторінка проекту

Обговорення

Читати

Редагувати код

Переглянути історію

Більше ▾

Пошук у Вікіпедії

Вікіпедія:1Lib1Ref [ред. код]

Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії.

Вікідані: Вікіпедія:1Lib1Ref (Q28523624), портал у проекті Вікімедіа

Інші назви: нема

#1Lib1Ref — це регулярна міжнародна акція, метою якої є залучати бібліотекарів до наповнення Вікіпедії авторитетними джерелами. До ініціативи може долучитися будь-хто.

Поточний раунд проходить **із 15 травня до 5 червня 2021 року**. Щоб долучитися, додайте якомога більше авторитетних джерел до статей, які цього потребують, і додавайте гештег #1Lib1Ref в описі змін.

У межах поточного раунду акції ГО «Вікімедіа Україна» проведе вебінар для бібліотекарів і всіх охочих (у середу 19 травня о 15:00, для участі потрібно зареєструватися^[б]), а також підготує [сертифікати](#) про участь активним учасникам та учасницям.

- [Що таке #1Lib1Ref і чому варто долучитися](#)
- [Як узяти участь: покрокова інструкція](#)
- [Часті питання](#)
- [Додаткові посилання](#)

[1] LIBRARIAN REFERENCE

#1Lib1Ref: Ідея

Вікіпедія нічого не вигадує, вона спирається на дані із авторитетних джерел. Чим більше посилань на джерела — тим надійніший цей популярний ресурс, на який спираються мільйони людей.

#1Lib1Ref: Ідея

Найпростіший спосіб покращувати україномовну (та й будь-яку іншу) Вікіпедію — додавати посилання на джерела. Тисячам статей потрібно більше посилань: зараз в українській Вікіпедії понад 17 тисяч статей без джерел та ще багато тисяч статей, де є не підтверджені джерелами факти.

#1Lib1Ref: Ідея

Додавати посилання до Вікіпедії — це чудовий спосіб віддячити їй за надання вільного доступу до знань, покращити статті, які читають тисячі людей, і зробити свій внесок у суму всіх знань людства.

#1Lib1Ref: Ідея

Фокус на додаванні джерел, але можна також поліпшувати статті загалом — додавати нові факти, вичитувати тощо.

#1Lib1Ref: Формат

- Міжнародна акція — можна долучатися будь-якою мовою; багато подій в Азії та Африці
- Однак зараз ми з вами фокусуємося саме на україномовному розділі Вікіпедії.
- Проходить двічі на рік. Поточний раунд — із 15 травня до 5 червня.

Як отримати сертифікат

- Долучіться до акції у період до 5 червня 2021
- Додайте принаймні п'ять джерел за всіма правилами
- Заповніть форму:

forms.gle/uSj3N8QGX27LwTZ6

Деталі, текстова інструкція —

uk.wikipedia.org/w/index.php?curid=4223358
(= w.wiki/3Ld6)

(Не)авторитетність джерел

- Надійні джерела — ресурси, яким можна довіряти (висока якість, відсутність упереджень та маніпуляцій).
- Надійність залежить від контексту, але є якісь загальні принципи.

(Не)авторитетність джерел

- Як загальне правило, авторитетними є енциклопедії, книги від визнаних експертів у галузі, рецензовані наукові статті, офіційні джерела (наприклад, урядові матеріали), статті надійних ЗМІ.
- Натомість персональні сайти і блоги та соцмережі авторитетними не є.

Джерела [ред. | ред. код]

Книги [ред. | ред. код]

- Allworth, Edward (1998). *The Tatars of Crimea: Return to the Homeland: Studies and Documents*. Durham: Duke University Press. ISBN 9780822319948. LCCN 97019110. OCLC 610947243.
- Bazhan, Oleg (2015). The Rehabilitation of Stalin's Victims in Ukraine, 1953–1964: A Socio-Legal Perspective. У McDermott, Kevin; Stibbe, Matthew. *De-Stalinising Eastern Europe: The Rehabilitation of Stalin's Victims after 1953*. Basingstoke: Palgrave Macmillan. ISBN 9781137368928. OCLC 913832228.
- Buckley, Cynthia J.; Blair A. Ruble^[en]; Hofmann, Erin Trouth, ред. (2008). *Migration, Homeland, and Belonging in Eurasia*. Washington, DC, Woodrow Wilson Center Press^[en]. Baltimore, Md: Johns Hopkins University Press^[en]. ISBN 9780801890758. LCCN 2008015571. OCLC 474260740.
 - Cynthia J. Buckley and Blair A. Ruble, with Erin Trouth Hofmann, eds, Migration, Homeland, and Belonging in Eurasia. Washington, DC: Woodrow Wilson Center Press / Baltimore, MD: Johns Hopkins University Press^[en], 2008, 362 pp.
- Bugay, Nikolay (1996). *The Deportation of Peoples in the Soviet Union*. New York City: Nova Publishers. ISBN 9781560723714. OCLC 36402865.
- Dadabaev, Timur (2015). *Identity and Memory in Post-Soviet Central Asia: Uzbekistan's Soviet Past*. Milton Park: Routledge. ISBN 9781317567356. LCCN 2015007994. OCLC 1013589408.
- Drohobycky, Maria (1995). *Crimea: Dynamics, Challenges and Prospects*. Lanham: Rowman & Littlefield. ISBN 9780847680672. LCCN 95012637. OCLC 924871281.
- Fisher, Alan W. (2014). *Crimean Tatars*. Stanford, California: Hoover Press. ISBN 9780817966638. LCCN 76041085. OCLC 946788279.
- Garrard, John; Healicon, Alison (1993). *World War 2 and the Soviet People: Selected Papers from the Fourth World Congress for Soviet and East European Studies*. New York City: Springer Publishing. ISBN 9781349227969. LCCN 92010827. OCLC 30408834.
- Komarov, Ilya (1977). *Nationalism and Human Rights: Processes of Modernization in the*
- Tweedell, Colin E.; Kimball, Linda Amy (1985). *Introduction to the Peoples and Cultures of Asia*. Englewood Cliffs, N.J.: Prentice-Hall. ISBN 9780134915722. LCCN 84017763. OCLC 609339940.
- Uehling, Greta (2004). *Beyond Memory: The Crimean Tatars' Deportation and Return*. Palgrave. ISBN 9781403981271. LCCN 2003063697. OCLC 963444771.
- Vardy, Steven Béla; Tooley, T. Hunt; Vardy, Agnes Huszar (2003). *Ethnic Cleansing in Twentieth-century Europe*. New York City: Social Science Monographs. ISBN 9780880339957. OCLC 53041747.
- Viola, Lynne (2007). *The Unknown Gulag: The Lost World of Stalin's Special Settlements*. Oxford: Oxford University Press. ISBN 9780195187694. LCCN 2006051397. OCLC 456302666.
- Weiner, Amir (2003). *Landscaping the Human Garden: Twentieth-century Population Management in a Comparative Framework*. Stanford, California: Stanford University Press. ISBN 9780804746304. LCCN 2002010784. OCLC 50203946.
- Wezel, Katja (2016). *Geschichte als Politikum: Lettland und die Aufarbeitung nach der Diktatur*. Berlin: BWV Verlag. ISBN 9783830534259. OCLC 951013191. ^(нім.)
- Williams, Brian Glyn (2001). *The Crimean Tatars: The Diaspora Experience and the Forging of a Nation*. Boston: BRILL. ISBN 9789004121225. LCCN 2001035369. OCLC 46835306.
- Williams, Brian Glyn (2015). *The Crimean Tatars: From Soviet Genocide to Putin's Conquest*. London, New York: Oxford University Press. ISBN 9780190494728. LCCN 2015033355. OCLC 910504522. ^(рос.)
- Бугай Н. *Депортація народів // Війна та суспільство. 1941—1945. — М. : Наука, 2004. — Т. Книга друга.* ^(рос.)
- Калибекова М. Ч. (2010). Некоторые аспекты причины выселения и депортации народов. articlekz.com. Прочитовано 2016-01-06. ^(рос.)
- Османов Ю. Б., Yuri Bekirovich (2013). *Исторические справки : Сборник исторических статей*. Симферополь: НПКТ. ^(рос.)

https://uk.wikipedia.org/wiki/Депортація_кримських_татар#Джерела

(Не)авторитетність джерел

- Джерела не повинні бути упередженими, бажано уникати конфлікту інтересів.
- Наприклад, ресурси створені організаціями чи компаніями, про які йдеться у статті, можуть використовуватися, але повинні сприйматися критично і не бути єдиними джерелами у статті.

(Не)авторитетність джерел

- Джерело повинне бути опублікованим.
 - Скажімо, особисте інтерв'ю чи неопублікований сімейний архів не можуть бути джерелами для Вікіпедії.

(Не)авторитетність джерел

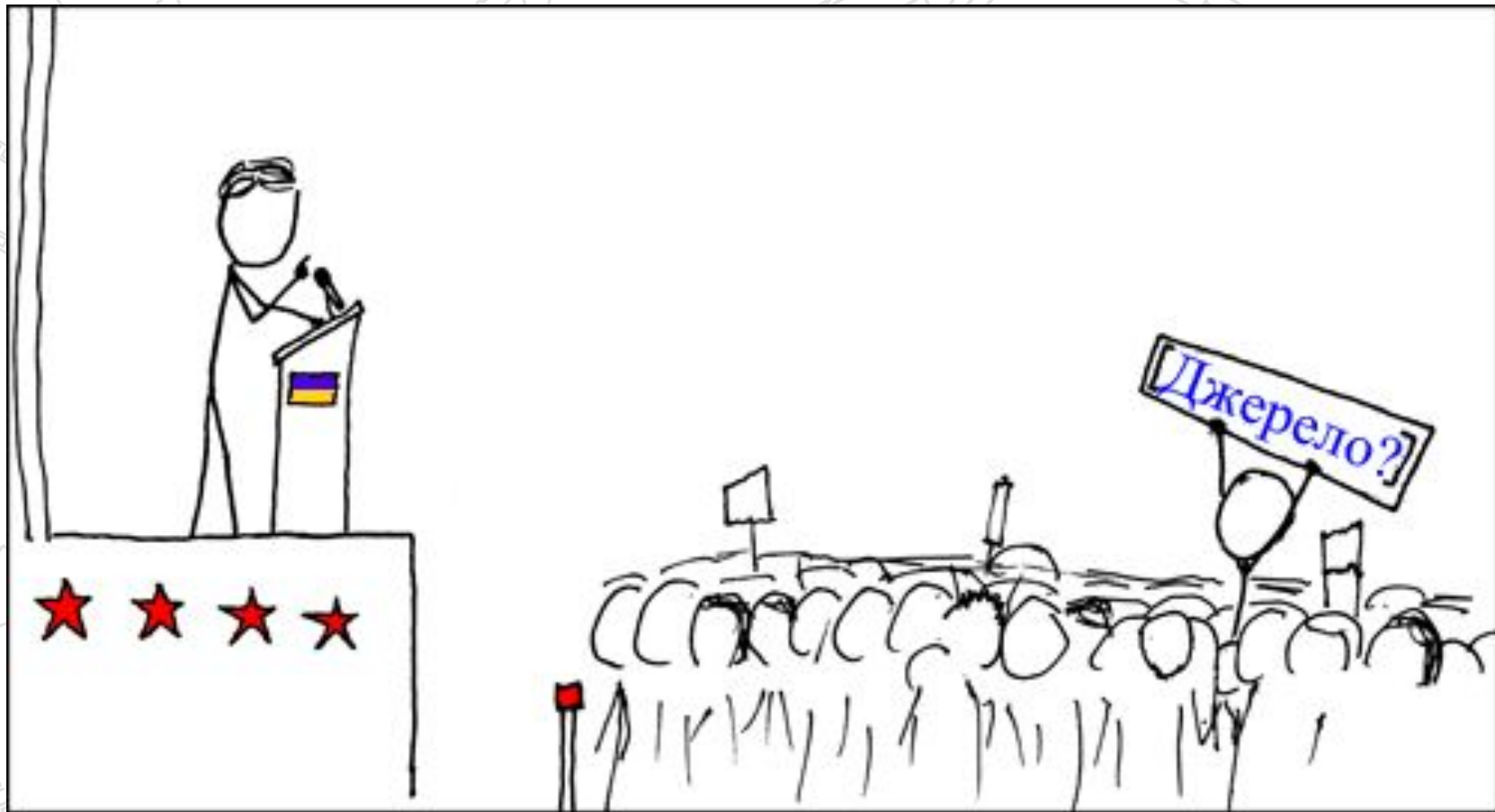
- За можливості краще використовувати джерела у вільному доступі, але це не є обов'язково; можна й використовувати джерела із обмеженим доступом.
- За можливості краще використовувати україномовні джерела, але можна використовувати й джерела іншими мовами.

Інші базові правила

- **Нейтральна точка зору:** потрібно представити усі точки зору і не займати якусь позицію
- **Енциклопедичний стиль:** не блог, не наукова робота, не публіцистична стаття, а саме енциклопедія

Інші базові правила

- **Перевірність:** якщо цього немає у зовнішніх авторитетних джерелах, цього не існує у Вікіпедії, навіть якщо це чиста істина.
- **Неприпустимість оригінальних досліджень:** оригінальні теорії та не опубліковані раніше дані — це чудово, але не для Вікіпедії.

Randall Munroe (адаптація: Deimos), CC BY 3.0

Інші базові правила

- **Авторські права:** текст має бути написаний вами власноруч (не скопійований, навіть якщо це підбірка з різних джерел)
- Можна перекладати з інших мовних розділів Вікіпедії (але не з інших джерел), якщо вказати джерело

Структура статей

- Така, яку ви б очікували побачити в енциклопедії — інформація, чітко структурована за темами.
- Окремі розділи для посилань і джерел.

Конституція Фінляндії [ред. | ред. код]

Матеріал з Вікіпедії — вільної енциклопедії.

Вікідані: Конституція Фінляндії (Q1357568), без опису

Інші назви: нема

Конституція Фінляндії (фін. *Suomen perustuslaki* та швед. *Finlands grundlag*) — основний закон Фінляндії^[1]. Конституція визначає правову основу, структуру та організацію уряду Фінляндії, взаємини між різними конституційними органами, а також визначає фундаментальні права громадян Фінляндії та права людини загалом. Перший Конституційний закон був прийнятий у 1919 році, незабаром після проголошення Фінляндією незалежності в 1917 році. Поточна версія Конституції набрала чинності 1 березня 2000 року.

Зміст [сховати]

- Історія
- Основні положення
 - Структура
 - Фундаментальні положення та базові права
- Положення щодо органів влади
 - Парламент
 - Президент Республіки та Уряд
- Примітки
- Посилання

Структура: види посилань на джерела

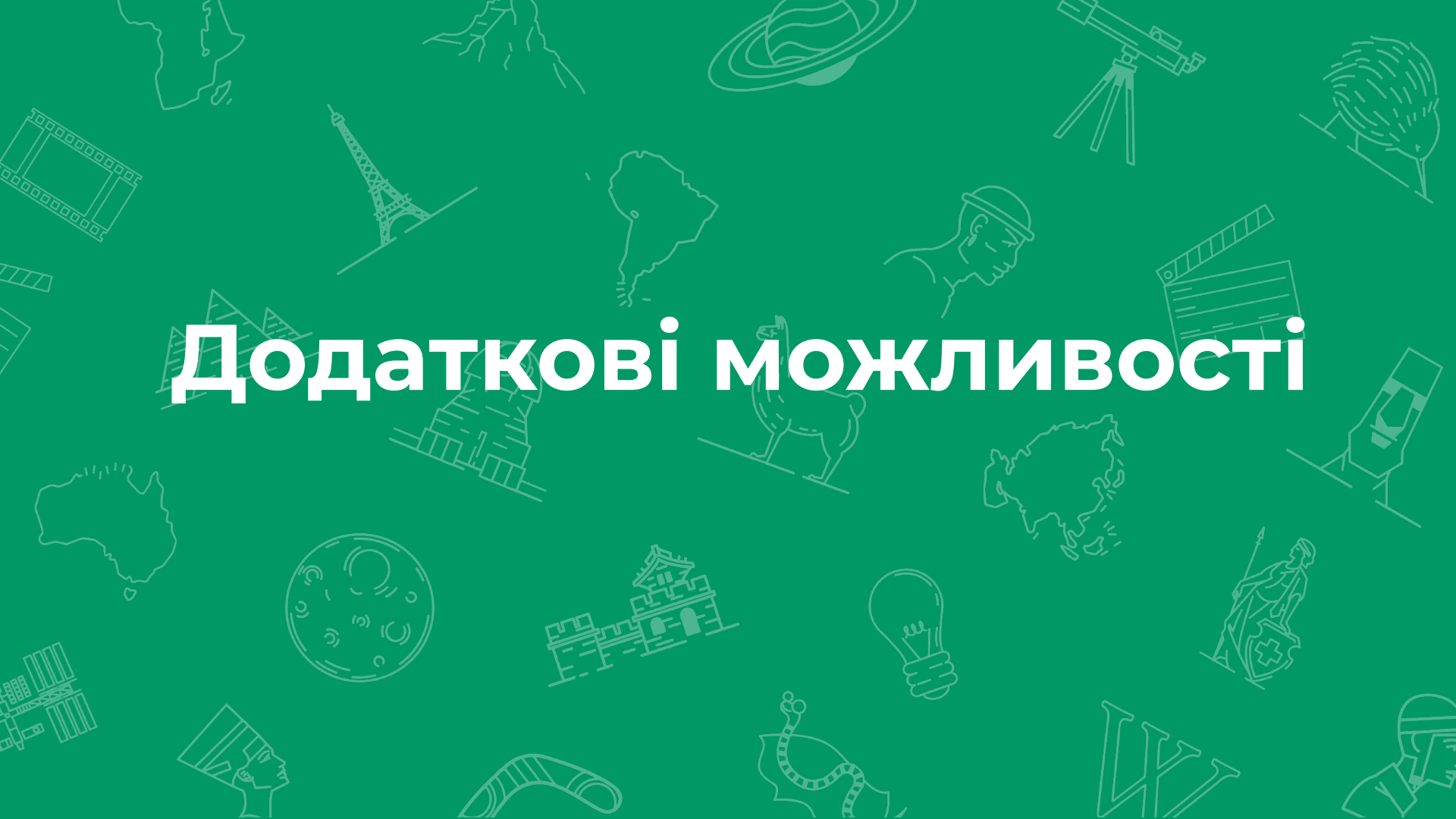
- Примітки (виноски) — розділ, де автоматично збираються джерела, на які є виноски у тексті статті.
- Джерела — список основних джерел, на які спирається стаття.
- Посилання — дотичні до теми ресурси.

То як власне поліпшити Вікіпедію джерелами?

Час практичної демонстрації
(у презентації не представлена,
запис дивіться тут:

<https://youtu.be/gBOJlWqTtK4?t=1581>

Додаткові можливості

Долучення читачів до #1Lib1Ref

- Окрім того, щоб долучатися самостійно, можете запропонувати цю можливість своїм читачам.
- Програма-мінімум: поширити анонс на своїх ресурсах.
- Програма-максимум: можемо провести окремий вебінар для вашої бібліотеки, якщо буде великий запит.
- Можемо придумати щось ще. Напишіть нам!

Конкурс для бібліотек

- На осінь плануємо повноцінний конкурс (із призами!) для бібліотек.
- Конкурс включатиме у себе не лише поліпшення статей, а й створення нових.
- Тематика — культурні пам'ятки та видатні постаті краю.
- Стежте за ресурсами «Вікімедіа Україна», щоб не пропустити деталі.

Культурні проєкти Вікімедіа Україна

- БоГеМА («**б**ібліотеки, **г**алереї, **м**узеї, **а**рхіви») — ініціатива, покликана спонукати заклади, що зберігають культурну та історичну спадщину, ділитися своїми ресурсами зі світом.
- Оцифрування видань та ілюстрація для завантаження до Вікіпедії, спільна робота над наповненням Вікіпедії тощо.

glam.wikimedia.org.ua

Інші проєкти Вікімедіа Україна

- Будь-хто може долучатися до наших конкурсів, тренінгів та інших проєктів.
- Наприклад:
 - у червні — великий фотоконкурс Вікі любить Землю, присвячений пам'яткам природи.
 - постійно — вікіекспедиції (стипендії на поїздки для наповнення вікіпроєктів).
- Стежте за нашими ресурсами.

Церемонія нагородження фотоконкурсу «Вікі любить Землю» у 2019 році

Фото: Roman Naumov, CC BY-SA 4.0

Контакти

- Не можете з чимось розібратися і хочете уточнити? Маєте пропозицію? Напишіть нам — glam@wikimedia.org.ua
- Соцмережі: шукайте «**Вікімедіа Україна**» у Фейсбуці, Твіттері, Інстаграмі, Телеграмі
Посилання надішлемо листом

Дякую!

**Автор презентації: Антон Процюк
Використані матеріали Сергія Петрова
Автори світлин указані на відповідних слайдах**